



**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2008. december 17. (22.12)
(OR. en)**

17172/08

COPOL	97
CONOP	101
CODUN	60
RECH	421
JAI	711
EDUC	289
MI	558
UD	238
IND	234

FEDŐLAP

Küldi:	a Főtitkárság
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács következtetései és a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemre irányuló európai uniós fellépés új irányai

A delegációk mellékelten kézhez kapják az alábbi, a (GAERC) Tanács 2008. december 8–9-i ülésén jóváhagyott szövegeket:

- a Tanács következtetései a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemre irányuló európai uniós fellépés új irányairól.
- a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemre irányuló európai uniós fellépés új irányai.

A Tanács következtetései
A Tanács 2008. december 8–9-i ülésén jóváhagyott szöveg

A Tanács üdvözli az Európai Tanács által 2003 decemberében elfogadott, a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia aktív végrehajtását.

A Tanács hangsúlyozza azon erőfeszítések hasznosságát, amelyek a stratégia végrehajtása hatékonyságának célzott fellépés révén történő növelésére irányulnak. A Tanács ezért jóváhagyja a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedése elleni küzdelemre irányuló európai uniós fellépés új irányairól szóló dokumentumot, amely a következő elérendő eredményeket határozza meg:

- egy naprakész kockázat- és fenyegetésértékelési dokumentum;
- a vállalkozások, a tudományos és egyetemi körök, valamint a pénzügyi szervezetek figyelme felkeltésének modelljei;
- harmadik országokkal folytatott fokozott együttműködés, amelynek célja a nonprolifерációs politikák és az exportellenőrzések javításához történő segítségnyújtás;
- az ismeretek és a know-how nem fizikai jellegű átadása elleni küzdelemre irányuló intézkedések, beleértve a konzuli éberségre vonatkozó együttműködési mechanizmusokat is;
- fokozott erőfeszítések a proliferációs mozgások megakadályozására és a fegyverek terjesztésének szankcionálására;
- fokozott erőfeszítések a proliferáció finanszírozása elleni küzdelem terén;
- az érintett regionális és nemzetközi szervezetekkel folytatott koordináció/együttműködés és az azokban való részvétel fokozása.

A Tanács felkéri az illetékes tanácsi formációkat és szerveket, a Bizottságot, más intézményeket és a tagállamokat, hogy e dokumentum alapján tegyenek konkrét intézkedéseket az abban foglalt célkitűzések 2010 végéig történő megvalósítása céljából.

A TÖMEGPUSZTÍTÓ FEGYVEREK ÉS HORDOZÓESZKÖZEIK ELTERJEDÉSE ELLENI KÜZDELEMRE IRÁNYULÓ EURÓPAI UNIÓS FELLÉPÉS ÚJ IRÁNYAI

BEVEZETÉS

A tömegpusztító fegyverek (WMD) és hordozóeszközeik elterjedése ma még inkább fenyegeti az európai polgárok biztonságát, mint a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni európai stratégia elfogadásakor.

A nukleáris, a biológiai és a vegyi fegyverek, valamint a ballisztikus és a cirkálórakéták elterjedése továbbra is komoly fenyegetést jelent. A proliferációnak a nemzetközi biztonságra gyakorolt destabilizáló hatását fokozza az, hogy e proliferáció jelenleg a feszült térségekben (Közel-Kelet és Ázsia) mutatja a leggyorsabb fejlődést, ami azzal jár, hogy egyre nagyobb a feszültség, valamint hosszú távon megnő a fegyverek tényleges használatának a veszélye. A nonprolifерációs területen elfogadott intézkedések ellenére a felgyorsult kereskedelem és globalizáció megkönnyítheti az áruk és a technológiák terjesztését, ami hozzájárulhat a WMD- programokhoz. E fejleményeket nem csak egyes államok hajlandósága, hanem a magán- és illegális hálózatok kezdeményezései is eredményezik. Ehhez még hozzá lehet venni azt az újonnan megjelenő veszélyt, hogy ilyen fegyvereket terroristák is kifejleszthetnek és használhatnak.

Valószínű, hogy az aggodalomra okot adó államok vagy a terroristák/nem állami szereplők által esetlegesen birtokolt tömegpusztító fegyverek jelentik az egyik legnagyobb biztonsági kihívást, amellyel az európaiaknak valaha is szembe kell nézniük. A legnagyobb prioritásként kell kezelnünk az európai polgárok, valamint a barátaink és szövetségeseink e fegyverek elterjedésének már fennálló és növekvő veszélyével szembeni védelmét.

A hatékonyság érdekében a nonprolifерációs intézkedéseknek a következő elveken kell alapulniuk:

- a nonprolifерációs rendszer megerősítése a szerződések és a vonatkozó nemzetközi megállapodások egyetemessé tétele és teljes körű végrehajtása révén;
- a prolifерációs válságok rendezését célzó határozott fellépés és az ENSZ BT-határozatok végrehajtásának biztosítása;
- határozott operatív együttműködés a prolifерáció elleni küzdelem terén a kényes átadások megakadályozása és az illegális hálózatok felszámolása érdekében.

a)

A 2003-as európai stratégia és az uniós fellépést meghatározó elvek (hatékony többoldalúság, megelőzés és nemzetközi együttműködés) még mindig igen helytállóak, és azokat továbbra is alkalmazni kell. Ezenfelül segítenek nekünk az 1540. sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásában, amely a nonprolifерáció tekintetében továbbra is mérföldkövet jelent a nemzetközi közösség számára. A tapasztalatokra és az újabb fejleményekre tekintettel azonban az eddig alkalmazottakat kiegészítve a fellépés új irányait kell meghatározni úgy, hogy növeljük az uniós megközelítés eredményességét és hatását, és fokozzuk annak operatív jellegét.

Célkitűzéseink a következők:

- **a nonprolifерációs intézkedések ismertségének növelése** az EU-n belül annak révén, hogy ezt az alapvető biztonsági kérdést – figyelemmel az e jelenség elleni küzdelemre irányuló fellépés valamennyi vonatkozására – horizontális prioritássá alakítják az uniós és tagállami szakpolitikákban;
- **a már létező legjobb gyakorlatok meghatározása** azzal a céllal, hogy **ösztönözzék e gyakorlatoknak** a tagállamok nemzeti szakpolitikáiban történő **terjesztését**;

- a tagállamok nemzeti szakpolitikái és a már létező uniós eszközök és szakpolitikák **jobb összehangolásának és optimális mozgósításának ösztönzése** az e területre vonatkozó tagállami, illetve közösségi hatáskörök teljes mértékű tiszteletben tartásával;
- **azon területek meghatározása, ahol fokozni kell az uniós fellépést.**

A cselekvési terv alapján elérendő eredmények az alábbiakban foglalhatók össze:

- egy naprakész kockázat- és fenyegetésértékelési dokumentum;
- a vállalkozások, a tudományos és egyetemi körök, valamint a pénzügyi szervezetek figyelme felkeltésének modelljei;
- harmadik országokkal folytatott fokozott együttműködés, amelynek célja a nonproliférációs politikák és az exportellenőrzések javításához történő segítségnyújtás;
- az ismeretek és a know-how nem fizikai jellegű átadása elleni küzdelemre irányuló intézkedések, beleértve a konzuli éberségre vonatkozó együttműködési mechanizmusokat is;
- fokozott erőfeszítések a proliferációs mozgások megakadályozására és a fegyverek terjesztésének szankcionálására;
- fokozott erőfeszítések a proliferáció finanszírozása elleni küzdelem terén;
- az érintett regionális és nemzetközi szervezetekkel folytatott koordináció/együttműködés és az azokban való részvétel fokozása.

A következő terv a már alkalmazottakat kiegészítve a fellépés olyan új irányait határozza meg, amelyek a francia elnökség által szervezett, 2008. július 15–16-i párizsi nonproliférációs szeminárium eredményei alapján készültek.

Meg kell jegyezni, hogy noha a nonproliférációs tevékenységek a közös kül- és biztonságpolitika lényeges részét képezik, bizonyos típusú intézkedések egyéb olyan uniós szakpolitikák és eszközök keretében is végrehajthatók, amelyek ugyanazon célkitűzéshez járulhatnak hozzá (többek között a közösségi szakpolitikák és olyan konkrét eszközök, mint a stabilitási eszköz). Az európai intézmények és a tagállamok szerződésekben meghatározott hatáskörét és jogait természetesen tiszteletben kell tartani, és a megfelelő eszközöket kell igénybe venni.

A vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kockázatok kezeléséről, valamint a biológiai veszélyekre való felkészültségről szóló, 2007. decemberi tanácsi következtetések végrehajtása szintén hozzájárul majd a fellépés új irányai által meghatározott célkitűzésekhez és az ezt követő munkához.

E cselekvési tervnek az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa általi elfogadása útmutatást nyújt majd az európai intézmények, a tagállamok és a Tanács egyéb formációi számára ahhoz, hogy egymással szinergiában végezzék munkájukat a WMD-stratégia végrehajtása során.

Az egyes projektekhez különböző pénzügyi eszközök – mint például a stabilitási eszköz – használhatók fel, amennyiben azok hatálya alá tartoznak, és a források rendelkezésre állnak.

Nyilvánvaló, hogy az illetékes tanácsi szervek az e dokumentumban foglalt valamennyi fellépést és intézkedést értékelik, megvitatják és hivatalos formába öntik a megfelelő eljárás szerint, valamint teljes körűen tiszteletben tartva a közösségi és a tagállami hatásköröket.

Az uniós intézmények és a tagállamok között szoros együttműködésre lesz szükség a már folyamatban lévő és a jövőbeli tevékenységek és fellépések közötti koherencia és szinergia biztosításához.

TARTALOM

I. MEGISMERÉS ÉS ELŐREJELZÉS

- Kockázat- és fenyegetéserőtelési dokumentum készítése
- A független európai nonproliferációs szakértői csoportok hálózatának kihasználása

II. MEGELŐZÉS

a) Az ismeretek és a know-how nem fizikai jellegű átadása elleni küzdelemre irányuló intézkedések fokozása

- A tudományos és műszaki eszközök védelme
- Együttműködés a konzuli éberség terén
- A tudományos és egyetemi körök figyelmének felkeltésére irányuló erőfeszítések fokozása
- Szakmai magatartási kódex elfogadása

b) A technológiák, áruk és felszerelések fizikai átadása elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések fokozása

- A nemzeti exportellenőrzési eljárások fejlesztése
- Nagyobb erőfeszítések a vállalkozások figyelmének felkeltésére

c) A proliferáció finanszírozásának megakadályozása és a proliferáció finanszírozása elleni büntető intézkedések

- A konzultáció és a nemzetközi eszközök megerősítése
- A pénzügyi szervezetek figyelmének felkeltése és a proliferáció finanszírozása elleni küzdelem mechanizmusának megerősítése
- A pénzügyi szankciók végrehajtásának javítása a különösen az ENSZ-határozatokból eredő nemzetközi kötelezettségekkel összhangban

III. MEGAKADÁLYOZÁS ÉS FELSZÁMOLÁS

a) A CBRN-anyagok tiltott kereskedelme elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések fokozása és a proliferációs mozgások feltartóztatására szolgáló rendszerek megerősítése

- A proliferációs mozgások feltartóztatása
- A proliferációs mozgások megakadályozására szolgáló nemzetközi és többoldalú eszközök megerősítésének támogatása

b) A proliferáció elleni büntető intézkedésekről szóló európai vita újraindítása

- A fegyverek terjesztése elleni küzdelem jogi eszközeinek megerősítése
- Európai szintű megállapodás a tömegpusztító fegyverek és anyagok illegális exportjának, közvetítő kereskedelmének és csempészésének büntetőjogi szankcionálásáról

IV. EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS TÁMOGATÁS

- A földrajzi területek, valamint a technikai együttműködés kiemelt területeinek szisztematikusabb meghatározása
- A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemmel kapcsolatos segítségnyújtás és együttműködés növelése
- A diplomáciai ráhatás erősítése a WMD-záradék jobb alkalmazásán keresztül

V. KOORDINÁCIÓ

- Magas színvonalú tanfolyam létrehozása a proliferációval foglalkozó európai tisztviselők számára
- Valamennyi uniós szereplő és forrás jobb összehangolása
- Az európai uniós intézkedések ismertségének növelése és az intézkedések értékelése

VI. A VÉGREHAJTÁS ÜTEMEZÉSE

I. Megismerés és előrejelzés

1. Kockázat- és fenyegetésértékelési dokumentum készítése

Az **uniós** fellépés jobb célzottsága és irányultsága érdekében a **SITCEN**-nek olyan **konkrét dokumentumot** kell elkészítenie, amelyben értékeli a proliferációs tendenciákat, veszélyeket és fenyegetéseket, beleértve a terroristák tömegpusztító fegyverekhez való hozzáféréseinek fenyegetését, és ezt a dokumentumot évente aktualizálni kell.

Indokolt, hogy a SITCEN által különböző típusú információk alapján elkészített ezen dokumentum:

- tartalmazza a veszélyek és a fenyegetések naprakész elemzését: átfogó képet adjon a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközök elterjedésére jellemző tendenciákról és a proliferációs válságokkal összefüggésben a nukleáris, biológiai és vegyi proliferációs és ballisztikusrakéta-programok helyzetéről;
- szakmai tanulmányokkal, különösen a következőkkel egészüljön ki:
 - * a proliferációs hálózatok konkrét térképe és a proliferációs programokra jellemző beszerzési feltételek, különösen nukleáris és ballisztikus területen;
 - * a tudományos, technológiai („technológiai zárolás”) és ipari területtel kapcsolatos tényezők meghatározása;
 - * egy olyan tanulmány, amely megállapítja a proliferációs eszközöknek a gazdasági szereplők által légi, tengeri, szárazföldi és vasúti úton történő illegális szállításának jellemzőit és működési módját, aminek révén meghatározhatók azok a szervezetek, amelyek valószínűleg proliferációs árukat szereznek be;
 - * az uniós nonproliferációs segítségnyújtási és együttműködési intézkedések kiemelt földrajzi zónáinak és területeinek felmérése;
 - * a proliferációs finanszírozási módszerekre és hálózatokra vonatkozó – szükség esetén aktualizált – tanulmány;

- felhasználható legyen azon illetékes tanácsi szervek által, amelyek feladata, hogy kidolgozzák a proliferációs tevékenységek elleni küzdelemre irányuló fellépésre vonatkozó, adott esetben a Tanács elé terjesztendő ajánlásokat.

E feladat eredményessége a tagállamok által a SITCEN-nek szolgáltatott információk és elemzési adatok mennyiségétől függ majd. A Bizottság és az érintett uniós szervek/ügynökségek (EUROPOL, EUROJUST, FRONTEX) teljes mértékben részt vesznek a fentiekben.

2. A független európai nonproliferációs szakértői csoportok hálózatának kihasználása

A proliferáció elleni uniós fellépés kihasználhatná a **nem kormányzati nonproliferációs hálózat** támogatását, összehozva az uniós stratégiai területekre szakosodott külpolitikai szervezeteket és kutatóközpontokat, ugyanakkor építve a már létező hasznos hálózatokra. Ez a hálózat kiterjeszthető olyan harmadik országbeli szervezetekre, amelyekkel az EU konkrét nonproliferációs párbeszédet folytat.

A független nonproliferációs szakértői csoportok hálózatának célja az, hogy ösztönözze a szakpolitikai és a biztonsággal kapcsolatos párbeszédet, valamint a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelemre irányuló intézkedéseknek a civil társadalom, és különösen a szakértők, a kutatók és az egyetemi oktatók általi hosszú távú megvitatását. Ez hasznos kiindulópont lesz az EU és a nemzetközi közösség nonproliferációs fellépéséhez.

A hálózat elnöki tisztét a főtitkár/főképviselő tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemért felelős személyes megbízottja láthatná el a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásával foglalkozó megfigyelőközpont keretében a nonproliferációs intézkedésekkel kapcsolatban meghatározott iránymutatásokkal összhangban. A globális leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési munkacsoport (CODUN)/atomsorompó-munkacsoport (CONOP) konzultálhat majd a hálózattal a nonproliferációs kérdésekről, képviselőik pedig részt vehetnek a hálózat ülésein. Ezek az ülések az említett munkacsoportokkal együttműködésben szervezhetők meg.

Az összes szakértői csoport részvételére alkalmat adó ülésre két évente kerülhetne sor Brüsszelben vagy máshol az EU-ban, és jelentést/ajánlásokat nyújthatnának be a főtitkár/főképviselő tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemért felelős személyes megbízottjának.

A pénzügyi hozzájárulás lehetőségeit és módzatait meg kell majd vizsgálni.

II. Megelőzés

A. Az ismeretek és a know-how nem fizikai jellegű átadása elleni küzdelemre irányuló intézkedések megerősítése

1. A tudományos és műszaki eszközök védelme

Szem előtt tartva azt, hogy éberséget kell tanúsítani és meg kell előzni az olyan tudományágakban nyújtott speciális oktatást vagy -képzést, amely hozzájárulhat az érzékeny országok proliferációs programjaihoz, a külföldi állampolgároknak az érzékeny jellegű tudományos tevékenységekben részt vevő kutatóintézményekhez, -szervekhez vagy -intézetekhez való hozzáféréseinek a felügyelete a proliferáció elleni küzdelem alapvető eszköze. Célunk az, hogy e tekintetben növeljük a tagállami hatékonyságot a közös érdekű területek meghatározása, a jelenlegi gyakorlatokkal és az esetleg közösen kivitelezhető intézkedésekkel kapcsolatos információcsere révén.

1. A kockázat- és fenyegetésértékelési dokumentum alapján a Tanács közös álláspontot fogadhat el, különös figyelmet fordítva a tudományos együttműködés területeinek felsorolására.
2. A fentiek alapján az illetékes munkacsoportokat fel lehet kérni arra, hogy
 - cseréljék ki a vonatkozó legjobb gyakorlatokat, aminek segítségével meghatározhatók a lehetséges eljárások;
 - vizsgálják meg, hogy milyen intézkedések kivitelezhetők közösen annak érdekében, hogy e téren növeljük a hatékonyságunkat.

2. Együttműködés a konzuli éberség terén

A **tagállamokat** arra lehetne ösztönözni, hogy alakítsák ki a **konzuli éberségre vonatkozó eljárást**, vagy ahol már létezik ilyen, ott szilárdítsák meg annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan ellenőrizzék a külföldi állampolgárok területükre történő beutazását az említett kockázat- és fenyegetésértékelési dokumentum következtetéseinek figyelembevételével. Az illetékes tagállami vízumkiadó hatóságok figyelmét jobban fel kell hívni a nonproliférációs intézkedésekhez fűződő problémákra.

Az illetékes uniós intézmények és/vagy egyéb szervezetek az uniós alapszerződésekkel összhangban elkészíthetnék a **konzuli éberség terén folytatott európai együttműködés kialakításáról** szóló tanácsi / a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott határozati javaslatot.

Ez a dokumentum **megerősíthetné** a konzuli éberség **alapelveit** (meg kell akadályozni a nem fizikai jellegű proliferációs mozgásokat a tagállamoknak az ellátók által alkalmazott különféle mechanizmusokkal kapcsolatban tett kötelezettségvállalásai szerint, ugyanakkor ösztönözni kell a nem érzékeny területeken folytatott tudományos együttműködést), és **megállapíthatná az európai együttműködésre vonatkozó konkrét intézkedéseket**, különösen az alábbiakat:

- a **vízumkérelmeknek** az érzékeny országokban található konzuli képviseletek által érzékelt proliferációs veszély miatti **elutasításáról való kölcsönös értesítés célkitűzése**;
- **annak megvizsgálása, hogy ez a célkitűzés minként vehető figyelembe**, valamint a szükséges intézkedések megfontolása. A SIS II közelgő bevezetésével összefüggésben fontolóra vehetők továbbá azon módzatok, amelyek révén a proliferációs tevékenységekben részt vevő személyekre vonatkozóan a megfelelő kategóriában figyelmeztető jelzést lehet bevinni a SIS-be;
- fontolóra vehető egy olyan jogi mechanizmus létrehozása, amely a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok esetében rendelkezik a SIS-ben történő lekérdezésről.

3. A tudományos és egyetemi körök figyelmének felkeltésére irányuló erőfeszítések fokozása

A tudományos és egyetemi köröket a nonproliferációs kérdésekről általában, valamint az általuk folytatott tevékenységekhez fűződő lehetséges veszélyekről jobb tájékoztatásban kell részesíteni. Valamennyien egyetértünk abban, hogy növelni kell az ilyen ismeretek átlagos szintjét. A lehetséges intézkedések közé tartozhatnak a következők:

- fokozott cserék az egyetemek, a laboratóriumok és a tagállamok illetékes hatóságai között. A tagállamok vagy az illetékes uniós szervek által rendezett munkaértekezletek vagy szemináriumok hasznosak lehetnek e tekintetben. Célul tűzhetik ki a legjobb gyakorlatok cseréjét.
- a megfelelő uniós csoportokon belüli megbeszélések a lehetséges kezdeményezésekről, úgymint: a külön figyelmet igénylő tudományágak és kérdések azonosítása; az egyetemeken egységes tájékoztatást nyújtó és képzett személyzettel rendelkező „figyelemfelkeltő központok” létrehozása, a biztonsági és nonproliferációs kérdésekkel foglalkozó kapcsolattartó pontok létrehozása az egyetemeken stb.

4. Szakmai magatartási kódex elfogadása

Kiegészítésre kerülhetnek a tudósok meglévő szakmai magatartási kódexei. A cél annak tudatosítása, hogy a legálisan folytatott munka kettős felhasználású alkalmazásokat eredményezhet.

- A tudósokra vonatkozóan az Unió tagállamaiban létező azon szakmai magatartási kódexek összeírását követően, amelyek a nonproliferációs célkitűzéseknek ellentmondó tevékenységektől való tartózkodásra szólítanak fel, valamint
- a különböző illetékes szervezetben folytatott eljárások eredményeinek összefoglalása után
- meg kell állapítani azon tevékenységeket, amelyek ösztönzőleg hatnak a tudósoknak szóló szakmai magatartási kódexek (pl. oktatási intézmények általi) elfogadására az Európai Unióban, továbbá előmozdítják az ilyen magatartási kódexek harmadik államok általi elfogadását is.

B. A technológiák, áruk és felszerelések fizikai átadása elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések fokozása

1. A nemzeti exportellenőrzési eljárások fejlesztése

A kettős felhasználású és érzékeny termékek kivitelének ellenőrzését a módosított 1334/2000/EK rendelet szabályozza. A GAERC által 2004 októberében elfogadott ajánlásokra építve, és azok kiegészítése érdekében (a tagállamok körében végzett szakértői értékelést követően), valamint a tagállamok hatáskörének és különösen exportengedély nyújtására vonatkozó joguk sérelme nélkül – a hatályos rendelettel összhangban – a nemzeti végrehajtási eljárások optimalizálása érdekében az alábbi intézkedéseket lehetne ösztönözni:

- az ellenőrző hatóságoknak nyújtott rendszeres és mélyreható képzés az ellenőrzött áruk technikai jellemzőiről;
- a végrehajtási intézkedések javításának mérlegelése (ügymint: az eljárások számítógépesítése, az ügynökségek közötti fokozott koordináció, a 2004-ben létrehozott szakértői bázis jobb felhasználása, az elutasított exportra, közvetítő kereskedelemre és árutovábbításra vonatkozó információk on-line megosztását lehetővé tevő biztonságos rendszer elindításának támogatása);
- A tanácsí szerveknek benyújtott SITCEN-elemzés továbbítása az exportellenőrzésért felelős nemzeti hatóságoknak a széles körű tájékoztatás érdekében.

A nemzeti exportellenőrzési eljárások fejlesztését elősegítendő a Bizottság és a rendelet 18. cikkével létrehozott bizottság – a tagállami hatáskörök sérelmek nélkül – mérlegelheti az alábbi intézkedéseket:

- a kettős felhasználású termékek kivitelére vonatkozó ellenőrzési eljárásokkal kapcsolatos bevált gyakorlatról szóló útmutató készítése a rendelettel összhangban;
- az idevágó tapasztalatok cseréjének támogatása a tagállamok exportellenőrzési kapacitásának növelése érdekében;
- a kialakítandó kereten belül a képzések elemeinek meghatározása az egyéb uniós prioritások figyelembevételével;
- az exportellenőrzési listák kiigazítására vonatkozó javaslatok technikai vizsgálata a rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.

2. Nagyobb erőfeszítések a vállalkozások figyelmének felkeltésére

Javasolt, hogy a tagállamok nagyobb erőfeszítéseket tegyenek **a vállalkozások figyelmének felkeltésére**. Különösen az alábbi intézkedések ösztönözhetők:

- Az uniós legjobb gyakorlatok figyelembevételével a figyelemfelkeltést célzó szisztematikusabb erőfeszítések azon gazdasági szereplők szintjén, amelyek tevékenységei a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedésének szempontjából érzékenyek lehetnek, külön erőfeszítéseket téve a szakmai szövetségek szintjén, elsősorban az e gazdasági szereplők és az érintett közigazgatások közötti hivatalos és nem hivatalos kapcsolatfelvételek ösztönzése révén;
- Olyan nemzeti tájékoztató dokumentumok készítése / azon nemzeti honlapok fejlesztése, amelyek tájékoztatást nyújtanak a jogszabályi keretről és az eljárások kijátszása esetén alkalmazandó szankciókról.

Európai szinten az alábbi intézkedések mérlegelhetők:

- figyelemfelkeltés az EU-ban: szemináriumok szervezése uniós szinten, elsősorban a szakmai szövetségekkel;
- egységes tájékoztató dokumentumok készítése, amelyek ismertetik az alkalmazandó jogszabályi keretet;
- tapasztalatcsere a bevezetett mechanizmusokról.

C. **A proliferáció finanszírozásának megakadályozása és a proliferáció finanszírozása elleni büntető intézkedések**

A proliferációs programok – a szükséges beruházások és beszerzések miatt – jelentős finanszírozást igényelhetnek. Különös figyelmet kell ezért fordítani a proliferáció finanszírozására, amelyet meg kell akadályozni és büntetni kell.

1. A konzultáció és a nemzetközi eszközök megerősítése

- Javasolt, hogy a tagállamok folytassák erőfeszítéseiket a Pénzügyi Akció Munkacsoporton (FATF) belül, és mérleeljék, hogy milyen nemzetközi szabályokat és gyakorlatokat lehetne elfogadni, ha és amennyiben azok a proliferáció finanszírozása elleni küzdelem javításához szükségesek. A tagállamok ösztönözzék a FATF-ot, hogy tegye meg a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi európai uniós tag részt vegyen a FATF-ban.
- A proliferáció finanszírozása elleni küzdelemre irányuló nemzetközi erőfeszítések támogatása érdekében a harmadik országokkal folytatott párbeszédben szisztematikusabban fel kell vetni a proliferáció finanszírozása elleni küzdelem kérdését.

2. A pénzügyi szervezetek figyelmének felkeltése és a proliferáció finanszírozása elleni küzdelem mechanizmusának megerősítése

A nemzetközi eszközök megerősítésének függvényében és az 1. pontban ismertetett megközelítéssel összhangban;

Javasolt, hogy a tagállamok:

- tegyenek külön erőfeszítéseket a pénzügyi szervezetek figyelmének felkeltésére, nem csak a proliferációs tevékenységek finanszírozásának megelőzése, hanem bankjainknak a fegyvereket terjesztők rossz szándékaival szembeni védelme érdekében is;
- a közigazgatási hatóságok és a pénzügyi felügyeleti hatóságok közötti együttműködés javítása és adott esetben a pénzügyi felügyelet ellátása tekintetében lényeges információk továbbításának ösztönzése;

A Bizottság – a FATF-ban végzett munka eredményeire figyelemmel – elemezhetné, hogy milyen módokon lehetne előmozdítani a pénzügyi szervezetek éberségét a proliferáció finanszírozása elleni küzdelem terén.

3. A pénzügyi szankciók végrehajtásának javítása a különösen az ENSZ-határozatokból eredő nemzetközi jogi kötelezettségekkel összhangban

A felelős tanácsi szervek és munkacsoportok ösztönözni fogják a proliferáció finanszírozása elleni küzdelemmel és a nemzetközi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos információk és bevált gyakorlat cseréjét. E célból – a FATF munkájával való átfedések nélkül – a Tanács:

- felkérheti a tagállamokat hogy nyújtsanak viisszajelzést a pénzügyi szankciók végrehajtása során – az Iránra és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságra vonatkozó határozatok elfogadása óta – szerzett tapasztalatokról, ennek során azonosítsák különösen a bankágazatban felmerült nehézségeket és a fejlesztési lehetőségeket, és vegyék figyelembe általában véve a vonatkozó ENSZ-határozatokon alapuló szankciók végrehajtásából levont tanulságokat;
- a **Relex-tanácsosok/szankciók formáció keretében** áttekintheti a szankciókra vonatkozóan létező legjobb gyakorlatokat és adott esetben – az elvégzett munka figyelembevételével – frissítheti azokat;

III. Megakadályozás és felszámolás

A. A CBRN-anyagok tiltott kereskedelme elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések fokozása és a proliferációs mozgások feltartóztatására szolgáló rendszerek megerősítése

1. A proliferációs mozgások feltartóztatása

- Az Unió folytatni fogja külső határainak a CBRN-anyagok kereskedelmének veszélyével szembeni megerősítésére irányuló erőfeszítéseit.

- Javasolt, hogy a tagállamok:
 - * végezzenek szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket kockázati kritériumok és az illegális kereskedelemmel gyanúsított jogalanyokra vonatkozó fokozott információcsere használatával, amelyeket a SITCEN-dokumentumban terjesztenek elő;
 - * vizsgálják meg, hogy milyen feltételek mellett lehet hatékonyan növelni az illegális kereskedelemmel gyanúsított jogalanyokra vonatkozó információcseret;
 - * folytassák a vámegyüttműködési munkacsoport keretében szervezett azon közös vámműveleteket, amelyek célja a proliferáció elleni küzdelem;
 - * kezdjenek vitát arról, hogy miként lehet jobban koordinálni a fegyvertilalmi műveletekhez rendelkezésre álló eszközöket (különösen a szakértelmet).

2. A proliferációs mozgások megakadályozására szolgáló nemzetközi és többoldalú eszközök megerősítésének támogatása

A Tanács az alábbiakat ösztönző következtetéseket fogadhat el:

- a tengeri hajózás biztonsága elleni jogellenes cselekmények leküzdéséről szóló egyezményhez csatolt 2005. évi jegyzőkönyv mielőbbi tagállami megerősítése;
- Amint valamennyi tagállam megerősítette a 2005. évi jegyzőkönyvet, a jegyzőkönyvet kiegészítő olyan mechanizmus kidolgozása, amellyel az uniós tagállamok – a nemzeti jogszabályaikkal összeegyeztethető mértékben – előzetesen kölcsönös hozzájárulást nyújthatnak ahhoz, hogy a nyílt tengeren a lobogójuk alatt hajózó gyanús hajók fedélzetére lépjenek.

Az EUSz. 19. cikkének megfelelően hatékonyabban fognak törekedni az uniós tagállamok álláspontjainak összehangolására a nemzetközi fórumokon (különösen a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben előterjesztett kezdeményezés tekintetében).

A PSI-ben való uniós részvétel egyike lesz azon központi célkitűzéseknek, amelyek a tevékenységeinek működőképesebbé tételére irányulnak. Az uniós országok és a megfelelő uniós intézmények felkérést kapnak, hogy 2009-ben a PSI regionális operatív szakértői csoport keretében tartsanak ülést és vizsgálják meg, hogy az Unió hogyan vehet részt a PSI-ben.

B. A proliferáció elleni büntető intézkedésekről szóló európai vita újraindítása

1. A fegyverek terjesztése elleni küzdelem jogi eszközeinek megerősítése

Javasolt, hogy a tagállamok vizsgálják meg a fegyverek terjesztésének megakadályozására és szankcionálására vonatkozó jelenlegi gyakorlataikat, jogszabályaikat és szabályozásukat a hiányosságok azonosítása érdekében. Javasolt továbbá, hogy növeljék a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelem keretében elfogadott nemzeti végrehajtási intézkedéseik hatékonyságát, következetességét, láthatóságát és visszatartó erejét.

A Tanács felszólítja az illetékes intézményeket és munkacsoportokat, hogy készítsenek összehasonlító tanulmányt e kérdésben.

2. Európai szintű megállapodás a tömegpusztító fegyverek és anyagok illegális exportjának, közvetítő kereskedelmének és csempészetének büntetőjogi szankcionálásáról

A proliferáció veszélye elleni küzdelem érdekében a Tanács megállapodhat abba, hogy **a tömegpusztító fegyverek és anyagok illegális exportja, közvetítő kereskedelme és csempészete büntetőjogilag szankcionálható.**

Egy ilyen határozat lehetővé tenné az uniós nonproliférációs célkitűzések megvalósítását, az Európai Tanács 2004. június 18-i, a szankciók konvergenciájának elképzelését említő nyilatkozatával összhangban.

IV. Együttműködés és támogatás

Az EU a kiegészítő jelleg biztosítása és a hatás maximalizálása érdekében – szükség szerint – folytatja vagy fokozza a többi támogatóval folytatott koordinációt.

1. A földrajzi területek, valamint a technikai együttműködés kiemelt területeinek szisztematikusabb meghatározása

Az illetékes szervezeti egységekkel együttműködésben és különösen a SITCEN-tanulmányok alapján a Tanács Főtitkársága kétévenként a harmadik országokkal való uniós együttműködés **földrajzi prioritásait meghatározó** dokumentumot készít. E dokumentumot benyújtja az illetékes munkacsoportoknak (CONOP, CODUN és PBB), amelyek jóváhagyják azt. A Bizottság teljes mértékben együttműködik ebben.

A dokumentum megállapítja az Unió földrajzi prioritásainak meghatározására szolgáló kritériumokat. A dokumentum hangsúlyt fog fektetni a proliferáció elleni küzdelmet célzó intézkedések megerősítésére vonatkozó valós követelményekre is, szorosan kapcsolódva a SITCEN által készített elemzésekhez.

2. A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemmel kapcsolatos segítségnyújtás és együttműködés növelése

- **Az EU folytatja és fokozza** a következők támogatására irányuló fellépését: a szerződésrendszer (a Nemzetközi Atomenergia-ügynökségnek (NAÜ), az Átfogó Atomcsend-szerződés Szervezetének (CTBTO) és a sugárforrások védelmének a támogatására elfogadott vagy elfogadás alatt álló közös fellépések), a vegyifegyver-tilalmi egyezmény, a biológiai fegyver-tilalmi egyezmény, az 1540. sz. határozat, a hágai magatartási kódex (a hágai magatartási kódex általánossá tételére, valamint a magatartási kódexhez kapcsolódó, biztonságos belső adatfeldolgozó rendszer létrehozásának pénzügyi támogatására irányuló terv), a sugárforrások biztonságáról és védelméről szóló magatartási kódex, a sugárforrások behozatalára és kivitelére vonatkozó iránymutatás, az Átfogó Atomcsend-szerződést (CTBT) hatálybalépését és a Biológiai és Toxinfegyver-tilalmi Egyezmény (BTWC) és a Vegyifegyver-tilalmi Egyezmény (CWC) és a nukleáris anyagok és a nukleáris létesítmények fizikai védelméről szóló módosított egyezmény egyetemessé tételére tervezett további diplomáciai lépések, továbbá a hasadóanyagok gyártásának tilalmáról szóló szerződésre (FMTC) irányuló tárgyalások megkezdését célzó diplomáciai lépések. Az EU továbbra is támogatja a nukleáris terrorizmus elleni küzdelemre vonatkozó globális kezdeményezést (GICNT) is.
- **Biztonsági kultúra előmozdítása a CBRN-területen**
A következő intézkedéseknek kell elsőbbséget biztosítani:
 - a **CBRN** biztonsági és védelmi kultúra területén képzést nyújtó regionális központok létrehozása;
 - a nukleáris és radioaktív anyagok, valamint a nukleáris létesítmények védelmére irányuló NAÜ-intézkedések támogatása;
 - a biológiai biztonságra és biológiai védelemre vonatkozó összehangolt és kiegészítő jellegű megközelítés, amely garantálja a biológiai kockázatok és veszélyek optimális kezelését.
 - egyéb olyan területek, amelyeken a biztonsági kultúra előmozdítása lényeges lehet: a meglévő, korábbi tapasztalatra és a folyamatban lévő tájékoztatási tevékenységekre építve az exportellenőrzési rendszernek, továbbá a terrorizmus céljára használható anyagok – például mérgező vegyi anyagok – és az illegális kereskedelem határokon való ellenőrzésének, és a pénzügyi ellenőrzésnek a **megerősítése**.

3. A diplomáciai ráhatás erősítése a WMD-záradék jobb alkalmazásán keresztül

A harmadik országokkal kötött uniós megállapodásokba 2003 óta beillesztett nonproliférációs záradék legjobb kiaknázása érdekében a Tanács arra utasítja a Tanács Főtitkárságát, hogy a Bizottsággal együttműködve készítsen **a WMD-záradék végrehajtását értékelő dokumentumot**. A Tanácshoz jóváhagyás céljából benyújtott dokumentum:

- **javaslatot fog tenni** a záradékról folytatott **tárgyalási folyamat javításának módjaira** (nagyobb mértékű tájékoztatás a CONOP és a CODUN munkacsoport részére, a záradékot magyarázó dokumentumok készítése a földrajzi csoportok és harmadik államok részére);
- javaslatokat fog tenni **a záradék harmadik államok általi végrehajtásának** még meghatározásra váró kritériumok alapján (a szerződések betartása, az exportellenőrzés végrehajtása, jelentés az EU-val ezen záradék alapján folytatott együttműködésről) történő **értékelésére**;
- **elemzést fog készíteni a szerződések harmadik ország általi megsértése esetén a záradék igénybevételére alkalmazott eljárásról.**

V. Koordináció

1. Magas szintű képzés kialakítása a proliferáció kérdésével foglalkozó európai tisztviselők számára

A Tanács felkéri az illetékes intézményeket és munkacsoportokat, hogy 2009 első felének végéig – a Tanács által megállapított prioritások figyelembevételével – nyújtsanak be számára javaslatot a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelem céljából a tagállami és uniós tisztviselők számára 2010-ben létrehozandó **európai továbbképzésről**.

A kezdeményezés célja, hogy javítsa a személyzet ezen tagjainak tudományos és technikai szaktudását, továbbá hogy ösztönözze a proliferáció elleni küzdelem egységes európai adminisztratív kultúrájának terjesztését egy hálózatba kapcsolat rendszerben.

A képzésnek – amelynek részleteit a rendelkezésre álló eszközök figyelembevételével kell meghatározni (a meglévő nemzeti képzések hálózatba kapcsolásával egy európai képzés kialakítása) – az alábbiakat kell nyújtania:

- a következő kérdésekkel foglalkozó elméleti rész: a proliferáció elleni küzdelem általános kihívásai, a proliferáció megelőzésére szolgáló mechanizmusok bemutatása (felépítés, szereplők, szerződések, ellenőrzési intézkedések és tudományos-technikai vonatkozások az európai gyakorlattal összehasonlítva);
- az Európai Unión belüli, érdeklődésre számot tartó helyszínek meglátogatását magában foglaló rész.

A biztonsági követelményeket figyelembe kell venni, különösen az ilyen képzésnek – a képzés során esetlegesen elhangzó bizonyos információk érzékeny volta miatt – bizalmas jellegéhez kapcsolódó követelményeket.

2. Valamennyi uniós szereplő és forrás jobb összehangolása

Különösen az alábbi intézkedések javasoltak:

- **a WMD-központ szerepének megerősítése**, a CONOP/CODUN ülésekhez kapcsolódóan olyan ülések gyakorlatának bevezetése, **amelyeken a központ szerepe megerősítésének további módozatai kerülnek megbeszélésre és kialakításra**;
- törekvés a proliferáció elleni küzdelem célkitűzéseinek végrehajtásához hozzájáruló valamennyi szakpolitika és eszköz, és különösen az e dokumentumban szereplő intézkedések nagyobb fokú koordinációjának megvalósítására a tagállamok és **a Közösség** e területen meglévő hatásköreinek figyelembevételével;
- **a SITCEN által a proliferáció elemzésében betöltött szerep növelése**
 - * a SITCEN részvételének növelése, amely ezáltal benyújthatja elemzéseit a megfelelő munkacsoportoknak és a Politika és Biztonsági Bizottságának,
 - * az illetékes tanácsi fórumokon alkalmi beszámolók tartásának lehetősége a proliferációs válságokkal összefüggésben, a meglévő döntéshozatali eljárások sérelme nélkül;
- **kapcsolattartó kijelölése a külügyminisztériumokban és a fellépés új irányvonalainak végrehajtásáért felelős európai intézményekben**, lehetőség szerint a tagállamoknak a CONOP és a CODUN munkacsoportokban részt vevő képviselőit. E kapcsolattartók lesznek az európai intézmények és a főtitkár/főképviseelő tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni küzdelemért felelős személyes megbízottjának kiemelt tárgyalópartnerei. Együtt fognak működni más minisztériumok és az illetékes nemzeti szervek nonproliferációs kapcsolattartóival, és felhívják a figyelmet a saját hatáskörükön belül kezelt problémákra. A tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásáról szóló féléves unió jelentéshez csatolni lehetne a kapcsolattartók naprakész listáját.

3. Az európai uniós intézkedések ismertségének növelése és az intézkedések értékelése

Az illetékes tanácsi és bizottsági szervezeti egységekkel együttműködve, a Tanács Főtitkársága a tömegpusztító fegyverek elterjedése elleni EU-stratégia végrehajtásáról szóló féléves jelentéshez egy olyan melléklettel járul hozzá, amely összegyűjti a proliferáció elleni küzdelem célkitűzéseinek támogatására hozott valamennyi uniós intézkedést. E dokumentum át fogja tekinteni a közös fellépéseket és a közösségi segítségnyújtási programokat.

A VÉGREHAJTÁS ÜTEMEZÉSE

A Tanács e terv célkitűzéseit 2010-ig meg kívánja valósítani.

2009 első felének végére a Tanács Főtitkársága a stratégia, és különösen e terv végrehajtásáról szóló dokumentumot készít, amelyben megállapítja a fellépés új irányait, és amelyet benyújt a Tanács részére. A Bizottság teljes mértékben együttműködik ebben.
